

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 155/2014-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Igora Cimermana TREND, Lichardova 9, Slovenská Ľupča, a Zuzany Cimermanovej – C.Z., Lichardova 9, Slovenská Ľupča, zastúpených obchodnou spoločnosťou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 82/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Igora Cimermana TREND a Zuzany Cimermanovej – C.Z. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2014 doručená sťažnosť Ing. Igora Cimermana Trend, Lichardova 9, Slovenská Ľupča (ďalej len „sťažovateľ“), a Zuzany Cimermanovej – C.Z., Lichardova 9, Slovenská

Lupča (ďalej len „sťažovateľka“; spolu aj „sťažovatelia“), zastúpených obchodnou spoločnosťou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 82/2005.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„I. Základné právo Ing. Igora Cimermana TREND a Zuzany Cimermanovej – C.Z. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 63Cb 82/2005 porušené boli.

II. Okresnému súdu Banská Bystrica prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 63Cb 82/2005 konal bez zbytočných prietáhov.

III. Ing. Igorovi Cimermanovi TREND a Zuzane Cimermanovej – C.Z. priznáva finančné zadostučinenie každému vo výške 6.500,00 € (slovom šesťtisícpäťsto eur), ktoré im je Okresný súd Banská Bystrica povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

IV. Okresný súd Banská Bystrica je povinný uhradiť Ing. Igorovi Cimermanovi a Zuzane Cimermanovej – C.Z. trovy konania na účet advokátskej kancelárie BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 63 Cb 82/2005 zistil takýto priebeh namietaného konania:

Dňa 30. mája 2005 podali sťažovatelia ako žalobcovia okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhali uloženia povinnosti obchodnej spoločnosti Stavomarket BB, s. r. o., ako žalovanému zaplatiť sťažovateľom sumu 566 742 Sk (18 812,38 €).

Okresný súd rozsudkom č. k. 63 Cb 82/2005-365 z 26. marca 2010 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľovi 246,55 € a sťažovateľke 966,13 € (spolu 1 212,68 €) a uznesením z 27. mája 2010 rozhodol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Na odvolanie sťažovateľov Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 41 Cob 190/2010 z 29. septembra 2010 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľovi 3 621,34 € a sťažovateľke 15 191,04 € (spolu 18 812,38 €).

Na základe dovolania žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 5 Obdo 10/2011 z 8. februára 2012 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu z 8. februára 2012“) zrušil rozsudok okresného súdu aj rozsudok krajského súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (dôvodom zrušenia rozsudkov okresného súdu a krajského súdu bolo, že okresný súd nerozhodol o celom predmete konania, a preto nie je zrejmé, proti akému výroku podali sťažovatelia odvolanie, keďže rozsudok okresného súdu neobsahoval zamietajúci výrok, tento nedostatok nebol krajským súdom napravený a krajský súd pochybil aj tým, že bez vykonania dokazovania alebo jeho zopakovania rozhodol o zmene rozsudku okresného súdu).

Na základe sťažnosti sťažovateľov doručenej ústavnému súdu 26. apríla 2012 ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 249/2012-53 z 18. apríla 2013 (ďalej len „nález ústavného súdu“) vyslovil porušenie sťažovateľmi označených práv (základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), zrušil uznesenie najvyššieho súdu z 8. februára 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie o dovolaní. Nález ústavného súdu bol sťažovateľom a najvyššiemu súdu doručený 29. mája 2013 (ústavný súd videl porušenie

označených práv sťažovateľov v tom, že dovolanie žalovaného nebolo okresným súdom doručované sťažovateľom).

Dňa 6. júna 2013 sťažovatelia doručili najvyššiemu súdu návrh na prerušenie dovolacieho konania, a to do rozhodnutia okresného súdu o ich návrhu na opravu rozsudku okresného súdu doplnením výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ktorý doručili okresnému súdu 7. júna 2013.

Dňa 20. júna 2013 na výzvu najvyššieho súdu okresný súd predložil spis najvyššiemu súdu a 19. augusta 2013 najvyšší súd vrátil okresnému súdu spis s pokynom na doručenie dovolania sťažovateľom a odstránenie chýb pri číslovaní spisu.

Dňa 6. septembra 2013 sťažovatelia doručili okresnému súdu žiadosť o rozhodnutie o trovách konania s poukazom na uznesenie okresného súdu z 27. mája 2010 v spojení s právoplatným skončením konania vo veci (zmeňujúci rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 8. novembra 2010).

Dňa 7. októbra 2013 okresný súd po splnení pokynov doručil spis najvyššiemu súdu.

Dňa 4. novembra 2013 sťažovatelia podali najvyššiemu súdu žiadosť o vrátenie spisu okresnému súdu pre účely rozhodnutia o ich dvoch podaniach (o návrhu na opravu rozsudku okresného súdu doručenom 7. júna 2013 a žiadosti o rozhodnutie o trovách konania podanej 6. septembra 2013) a zároveň podali okresnému súdu sťažnosť na prietáhy v konaní, ktorou namietali prietáhy v postupe okresného súdu pri rozhodovaní o ich návrhu na opravu rozsudku okresného súdu a o trovách konania.

Sťažovateľmi 4. novembra 2013 podaná sťažnosť na prietáhy v konaní okresného súdu bola vybavená prípisom predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 3067/2013 z 29. novembra 2013. Predseda okresného súdu uznal zbytočné prietáhy v konaní okresného súdu „v časti konania o trovách konania“, uznal zbytočné prietáhy v konaní okresného súdu v období od 8. novembra 2010, keď sa stal právoplatným rozsudok

krajského súdu, do rozhodnutia najvyššieho súdu uznesením z 8. februára 2012, a „v časti konania o trovách konania“ aj „v časti konania o návrhu žalobcov na opravu zrejmej nesprávnosti v rozsudku“ v období od 7. júna 2013, keď sa okresný súd dozvedel o zrušení uznesenia najvyššieho súdu z 8. februára 2012 nálezom ústavného súdu, ktoré pretrvávali aj v čase datovania listu predsedu okresného súdu 29. novembra 2013. Predseda okresného súdu zároveň uviedol: „... sťažnosť považujem v týchto obdobiach konania za dôvodnú, a to aj napriek tomu, že považujem za relevantné vyjadrenie sudkyne odôvodňujúce nerozhodnutie o procesných návrhoch sťažovateľov z dôvodu opätovného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR o dovolaní, ktoré môže mať vplyv na rozhodnutie o procesných návrhoch sťažovateľov. V rámci opatrenia predsedu súdu na odstránenie nedostatku v konaní som požiadal sudkyňu o zistenie stavu konania Najvyššieho súdu SR o dovolaní a o návrhu žalovaných na odloženie vykonateľnosti rozhodnutia krajského súdu a zároveň, aby bol Najvyšší súd SR oboznámený s podanou sťažnosťou žalobcov. Zároveň bude Vaša vec pod zvýšeným dohľadom predsedu súdu až do odstránenia nedostatku v konaní napadnutého touto sťažnosťou...“

Okresný súd prípismi z 20. novembra 2013 a 23. januára 2014 žiadal najvyšší súd o poskytnutie informácie o stave dovolacieho konania s poukazom na sťažovateľom namietané prieťahy.

Dňa 5. decembra 2013 najvyšší súd uznesením rozhodol o zamietnutí návrhu sťažovateľov na prerušenie dovolacieho konania, 27. januára 2013 spis doručil okresnému súdu s pokynom rozhodnúť o podaniach sťažovateľov (o návrhu na opravu rozsudku okresného súdu a žiadosti na rozhodnutie o trovách konania).

Dňa 16. januára 2014 bola doručená ústavnému súdu sťažnosť sťažovateľov, ktorou namietajú porušenie svojich práv prieťahmi v konaní okresného súdu pri rozhodovaní o ich návrhu na opravu rozsudku okresného súdu a o trovách konania.

Na výzvu okresného súdu sa k podaniam sťažovateľov vyjadril žalovaný, ktorý okrem iných uviedol, že v exekučných konaniach iniciovaných sťažovateľmi na základe právoplatného rozsudku krajského súdu boli ich nároky v celom rozsahu uhradené.

Okresný súd uzneseniami z 24. februára 2014 rozhodol o návrhu sťažovateľov na opravu rozsudku okresného súdu a o trovách konania.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli:

«... v časti rozhodovania o trovách konania okresný súd nekoná už viac ako tri roky... v časti rozhodovania o našom návrhu na opravu zrejmej nesprávnosti okresný súd nekoná už viac ako sedem mesiacov (napriek zákonnej 30-dňovej lehote na rozhodnutie o tomto návrhu podľa §164 veta druhá OSP)...

časť prieťahov priznal aj predseda okresného súdu, v tejto časti sa stotožňujeme so stanoviskom predsedu súdu. Okresný súd objektívne nemohol rozhodovať o náhrade trov konania jedine v období 14. 03. 2012 (zrušenie právoplatných rozhodnutí dovolacím súdom) do 29. 05. 2013 (zrušenie rozhodnutia dovolacieho súdu Ústavným súdom). V súčasnosti ale platí, že konanie je vo veci samej právoplatné od 08. 11. 2010, t. j. viac ako tri roky. Rozhodnutie dovolacieho súdu bolo Ústavným súdom zrušené z dôvodu, že nám zo strany tunajšieho súdu nebolo doručené dovolanie žalovaného. Preto sme toho názoru, že aj obdobie nečinnosti 14. 03. 2012 do 29. 05. 2013 je nutné pričítať neefektívnej a nesústredenej činnosti okresného súdu, keď práve v dôsledku pochybenia okresného súdu vyšla doba, počas ktorej Najvyšší súd rozhodoval, nazmar...

Na základe uvedeného máme za to, že v časti konania o trovách konania dochádza ku zbytočným prieťahom nepretržite od dňa 08. 11. 2010 až ku dňu tejto sťažnosti...

Ak aj prehlídneme skutočnosť, že okresný súd dvakrát odoslal súdny spis Najvyššiemu súdu bez toho, aby vôbec rozhodol o našom návrhu zo dňa 05. 06. 2013, tak okresný súd disponoval so súdnym spisom 19 dní (do 17. 06. 2013), resp. 45 dní (do 02. 10. 2013). Kedykoľvek v tomto období mohol okresný súd rozhodnúť o našom návrhu na opravu zrejmej nesprávnosti. Navyiac... nič nebránilo okresnému súdu pred odoslaním spisu Najvyššiemu súdu vyhotoviť si fotokópie relevantných listín a rozhodnúť o našom návrhu tak, aby v konaní nedochádzalo k zbytočným prieťahom, resp. zvoliť iný efektívny postup...

Aj keď si vážime, že vec bude „pod zvýšeným dohľadom predsedu súdu až do odstránenia nedostatku v konaní“, tak toto opatrenie predsedu okresného súdu nepovažujeme za dostatočné. Sledovanie stavu konania na Najvyššom súde v žiadnej miere neprispieje k urýchleniu rozhodovania okresného súdu o trovách konania a o oprave zrejmej nesprávnosti...»

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti

medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľov a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 63 Cb 82/2005.

Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 38 ods. 2 listiny, čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv

sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Podstatou sťažnostných námietok sťažovateľov je namietanie prietáhov a neefektívneho postupu okresného súdu pri rozhodovaní o trovách konania a rozhodovaní o návrhu sťažovateľov na opravu rozsudku okresného súdu.

Ústavný súd po oboznámení sa s priebehom namietaného konania z vyžiadaného súdneho spisu konštatuje, že za stavu, keď je konanie vo veci samej právoplatne skončené, a dokonca podľa právoplatného rozsudku krajského súdu došlo aj k vymoženiu súdom priznaných peňažných pohľadávok od žalovaného v prospech sťažovateľov v exekučných konaniach, nemôže byť objektívne daná možnosť namietaného porušenia sťažovateľmi označených práv prípadnými prietáhmi v postupe okresného súdu pri rozhodovaní o trovách konania a o procesnom návrhu sťažovateľov na opravu rozsudku okresného súdu.

Ústavný súd zároveň konštatuje, že v posudzovanom konaní ani samotné prietahy v postupe okresného súdu pri rozhodovaní o trovách konania a o procesnom návrhu sťažovateľov na opravu rozsudku okresného súdu vzhľadom na celkový priebeh konania nie je možné hodnotiť ako prietahy takej intenzity, ktoré by zakladali možnosť porušenia označených práv sťažovateľov v namietanom konaní, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu okresný súd už uzneseniami z 24. februára 2014 rozhodol o návrhu sťažovateľov na opravu rozsudku okresného súdu, ako aj o trovách konania, čím bola odstránená sťažovateľmi namietaná nečinnosť okresného súdu do jedného mesiaca od doručenia sťažnosti ústavnému súdu (16. januára 2014).

Ústavný súd okrem uvedeného zdôrazňuje, že v prípade doručenia sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu 4. novembra 2013 a vybavenia tejto sťažnosti listom predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 3067/2013 z 29. novembra 2013 (ktorým bola sťažnosť uznaná za dôvodnú a predseda okresného súdu informoval

sťažovateľov o prijatí opatrení na odstránenie zistených prierahov) sa javí podanie sťažnosti ústavnému súdu 16. januára 2014 za predčasné. Uvedené potvrdzuje aj ďalší postup okresného súdu vo veci a napriek nesúhlasu sťažovateľov efektívnosť opatrení predsedu okresného súdu prijatých na odstránenie zistených prierahov.

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľov odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľov nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2014